

Jumalateenistus ja vaimulikud talitused (VKTJ.25.05.01)

Maht: 3 EAP, millest on 18 kontakttundi ja 60 tundi iseseisvat tööd

Akadeemiline aasta 2026-2027

Õppejõud: Toivo Pilli

Hindamine – eristav

Õpiväljundid. Ainekursuse läbinud üliõpilane

- omab ülevaadet kristliku jumalateenistusega seotud põhimõistetest,
- selgitab kristliku jumalateenistuse korralduse ja jumalateenistuse teoloogia peamisi tunnuseid ajaloos ja konfessiooniti,
- seostab jumalateenistuse osiseid teoloogiliste tähendustega,
- oskab üksi ja meeskonnas kavandada ja läbi viia erinevat liiki jumalateenistusi ja/või vaimulikke talitusi enda usutraditsioonis.

Hindamine

Hindamismeetod	Tähtaeg	Hindamiskriteeriumid
HM 1. Lugemisülesanded , mis tuleb täita järgmiseks sessiooniks (kirjalikud ülesanded postitada Moodlesse 3 päeva enne sessiooni algust) ja mida arutatakse loengus/seminaris	Jooksvalt ME	Ülesanded on täidetud arusaadavalt ja korrektselt; ülesanded ja arutelu annavad tunnistust loetud materjali mõistmisest ja seoste loomise oskusest.
HM 2. Ühe vaimuliku talituse kava koostamine ja läbiviimine. Kui üliõpilasel ei ole võimalik vaimulikku talitust läbi viia, siis kirjeldab ta täpselt, kuidas ta kava teostab. Alternatiiv: kokkuleppel õppejõuga koostab jumalateenistuse kava ja viib selle alusel läbi jumalateenistuse. Vaimuliku talituse kava koos lühiselgitustega eesmärgi, sisu, vahendite, ja läbiviimise kohta käivate kommentaaridega laetakse Moodlesse.	Hiljemalt 10. aprill 2027 kell 23.59 E	Kava on vormistatud korrektselt ja selgitused ning kommentaarid annavad tunnistust läbimõeldud, sihipärasest ja vaimulikku mõju taotlevast tegevusest ja kasutatud (ning viidatud) kirjandusest. Suulised selgitused ja kirjalikud lühiselgitused loengus/seminaris näitavad üliõpilase arutlusoskust, võimet kaaslaste tegevust tunnustada ja analüüsida, mõista enda panust, ning tahet oma tegevustest õppida.
HM 3. Kahe erineva konfessiooni jumalateenistuste külastamine ja võrdlus. Üliõpilane külastab enda valikul ja talle sobival ajal kahe erineva kristliku konfessiooni jumalateenisi, ja koostab neist külastustest võrdleva kokkuvõtte (mitte rohkem kui 1000 sõna). Kokkuvõtte laadida Moodlesse.	Hiljemalt 15. mai 2027 kell 23.59 E	Hinnatakse seda, et üliõpilane võrdleb sisukalt kahe jumalateenistuse külastuskogemust ja oskab sõnastada, mis oli neis külastustes inspireerivat või küsimusi tekitavat, olgu teise konfessiooni jumalateenistuse ülesehituse, sisu või atmosfääri aspektist vaadatuna. Kas neist kogemustest võib midagi rakendada

		ka enda konfessiooni jumalateenistustel?
--	--	--

Lõpphinde kujunemine: lugemisülesannetest peab olema tehtud vähemalt ⅔, hinne kujuneb vaimuliku talituse kava (60%) ja kahe konfessiooni võrdluse (40%) põhjal. Tehisaru võib kasutada ainult keeleteoimetamiseks.

Õppeprotsess

Märts (2 t)	Sissejuhatus õppeainesse. Mõisted. Jumalateenistuse uustestamentlikud ja teoloogilised alused. Vabakirikliku jumalateenistuse tunnusjooned.	Toivo Pilli
Märts (2 t)	Jumalateenistuse vormid. Kellele, milleks? Koguduse kaasamine. Jumalateenistuse ja/või vaimuliku talituse kavandamine ja läbiviimisega seotud teemad.	Toivo Pilli
Aprill (2 t)	Teoloogia peegeldub jumalateenistuses.	Toivo Pilli
Aprill (2 t)	Arutelu vaimulike talituste (ja/või jumalateenistuse) kavade alusel. Praktilisi juhiseid.	Toivo Pilli
Aprill (2 t)	Vaimulikud talitused – ajaloos ja tänapäeval.	Toivo Pilli
Aprill (2 t)	Jumalateenistused erinevates traditsioonides	Toivo Pilli (ja külalislektor)
Mai (2 t)	Jumalateenistused erinevates traditsioonides	Toivo Pilli (ja külalislektor)
Mai (2 t)	Arutelu erinevate jumalateenistuse traditsioonide üle	Toivo Pilli
Mai (2 t)	Kokkuvõte. Hindamine.	Toivo Pilli

Ainekursuse kirjandus ja muu materjal (rasvases kirjas teosed on kohustuslik lugemisvara):

- Soom, Kaido, *Liturgika* (Tartu 2015)
- Ellis, Christopher, *Gathering: A Spirituality and Theology of Worship in Free Church Tradition* (2005)
- **Ellis, Christopher, *Jumala läheduses. Käsiraamat teenistuse juhtidele ja muusikutele*** (Tallinn: Kõrgem Usuteaduslik Seminar, 2022)
- *Gathering for Worship: Patterns and Prayers* (Norwich, 2005)
- ***Vaimulikud talitused*** (Tallinn: Eesti EKB Koguduste Liit, 2007)
- Kimball, Dan, *Emerging Worship* (Grand Rapids, 2004)
- Webber, Robert, *Worship is a Verb: Eight Principles for Transforming Worship* (Hendrikson, 1996)